МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

ШОАТТА,
№ 105 (4274).
3
СЕНТЯБРЬ
1966 шу
Мах 2 пер.

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советске Союз Коммунистическа партие Нохч-ГІалгІай обкома Нохч-ГІалгІай АССР Ламастаран Советске Министерствоан Советске орган.

Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ
1923 ШЕРА ДЕЖ

БЕХКТОКХАМЕ ДЕКХАР

Хьалъаьлгай сеиала лелаелаеча итгара хьалгІа, бехкТокхамеГІа йоца ха, — мерза салдаи чу-ваиаи шаре. Уж сиза а ца дуйгаи а чуиаьрах тийна да пихлетеча хьалъаеча шера тІаиІца социалистическа доклраеи дизза ихокчаиаеллера. Республика сеиала лелаелаца лоІ ваиаиаер хІара гектара ШаРа 185 центнер сеиала хьалъаеча, паччаьхьаьлгІа 178 ваиаер чеиа Йоцка.

Ма сайдек дехкаи ихокчаиаца дерриза дьлаеи ла вай республике, Пуина чеиаи ба дуйкхача колхозашцеи совхозашцеи сеиала ваьлла сеиа ЧІогІа ваьлъаьлгІа хилар. Къаьстта ма ваьлла толкаиаи ваьлла Ушуе — Мартана районе Мичурина цІеразчА совхоза. Гуреиесски районе «Октябре 40 ваьр» ваьчА колхозе сеиала лелаелаца. Сеиала хьуьмъаьлгІа сеиГІа ціена а ца иитаиа кхиаи. Хьалха сеиа ваьрА ваьлла ваьлла ваьлла Социалистически Къаьлъетаеча Туриала, «Ужах гаиГІаеча дечоина сеиала жоиа йоьчА хІара колхозеи совхозеи сеиаиоьмаЙ-ваиаи, сеиаиоьмаЙтеиниаи, сеиаиоьмпочтаиаи, автомобилаи транспорт шеиала сеиаиаи сеиала ваьрІаиаи шоай хьиаьхьа чуиаьра а ДІаьхьара а ваьа механизаца хьиаьда сеиастаеи ваьчаьх, хьалъа ца ваьчА шеиара сеиала ІаЧуьра а ваьчА ваьлла ваьлла ваьлла

ДАЬХЕНА ДУХХАГІА МЕХКДАЬТТА

1965 шера 28 августчуьнна Указаца СССР Лаьхьхьарчь. Совета Президиумо оттаьхьа, мехкдаьттан гаданийн промышленноьстера болхлой Еррогенгаьн Дмитрийна.

Ночх-Пілгійчеен мехкдаьттаьхьа ноьхьа ЙЕЛЕНА ЧАЬЧА ЙЕЛЕНА кхьаьхьара а творчеран а хьийзар дайенна: Мехкдаьттен «ноьх» ЙЕЛЕНА ЧАЬЧА ЙЕЛЕНА кхьаьхьара бархі бетта ваьн дацца ноьхьа, ун хьаьдіг кхочушдийна. Уьх шера бархі бетта еррогенна мехкдаьттан промышленна управленнера а Марчка хьийзйна «Грозненфть» объединенне а ноьхьаьчІаьй мехкдаьттен гаин кхиірара план. Мехкдаьттан кхы тІа а планнаг сонІІа ноьхьа топпаьн мехкдаьттера кхиьчІаьд.

Мехкдаьттан ноьхьарчо хьаьхьгаьна воссаьрне 4,2 процент лаьхьенна, продукцера дІаьодар

управленне тІа ду болхлой техникан болаьн лаьхьара. Доккхий хьоьмашан хьинна дьаьта йІаьхьарна ремонта бригаьташца. КІеанг тІа механизацо, йІаьчІа инструментехьа, ІочІаьхьтара хьаьхьара оборудованнера дозанаш дІаьдіна, ноьхьа топпан хьаьрг, цасесна группа ваьн. Ту гІулакхо хьоьх хьоьмашан хьинаьн бурца дечІарна хьаьхьара, хьаьхьа ноьхьа ваьнна ваьнна ваьнна

КОНТРОЛЕРИЙ НОВКЪОСТАЛЦА

Хрущевским социалистических якъо СССР Министрий Советск НИСПС-ен вдарда-хара теза Цъе Вайрайт а ахчин ваалъгар прени а аяхкар Грозненским химическим комбинатэ шиалічча квартале бачча балка итогча.

«Остебубнефта» техникеллоторвамин премиалъ коллективе ідаделаяр тіхъаяс хъаз а лаяа, Октября сайна социалистическим якъо бачаяа Грозненским химиник Дальнева кирза къалъегама совгілаяр кичиеаи ба. Новкъача химе предприятие плаяи ваитальности бачъаяс ідаделъ ідоттаяр бечъ къаеаяе из кирдіча ъалъяіна бодх ес аяхкар ідаяъе шоаиъара ідоттаяр дола дяка лоаи хъяка контролераша а.

Хъяка а цъка сяна дуккіяа ідоттаяр ідоттаяр бедаяи инструсредствааиъ ідаяъа, къаъегаяи материалаяи кіъдиигіа ді а йохйітаи продукциъ ідухкеіа аяхкара отгара хъяка сарлітіъяяяяр из хъяка тіяхъоиъна постаяи группаяиъ.

Бомбрмата валдентъяна хъяка-ъяна ідаттаяр ідоаччаяиеч бо-ъяна аяиъ ара бодхе барди. Комбината аляиистрацеи тіяяча а ин. Пелкоиъ ъяк кулгалу № 32—91 йолча ваяа хъяка тіяхъяяна пост.

Ъяхана, производствоиъ ваяи ідоаччаъгіча аяхъарчаі ідоаччаъ ваяеаъ тіяяна долиъ бердіна аіяхъ бувъаебена бодча хъяка контролера сяна гучайбох бачаяи тіа ъеіраяа сяна гучайбох бачаяи тіа ъеіраяа сяна гучайбох бачаяи тіа ъеіраяа

ДЕШАРА ШУ ДОЛАДЕННАД

Самарлийнаіла 1966 —1967-уа дешара шу діядолалуш, эгара хьалхара гургал хилар. Деший Гордынна гіаділа эгіле бежін ба чаннигулаш — эгіле а йьина юха яіашагіиннійта Гроэнерча № 38 йолча школа директорхо н. Массой кереллар за царна дейна эгіа-юха дуоіа делаш! Хіарвар пиншійна гіаргалатлар дуоіа гіерташ эн. Цхьаьгахьа, гіаргаш — «Тіаш» хьаьн кхосоі школа директор нов. В. Н. Кузнецов хьаьвеллаг де волавелча. Цо гіадолалуча кердана дешара гіерзаш, дагьчаьлла, дуоіа дерриг ферзаш. Тіамаш хьаьмаьлаш дир Ленинскій ленинскомна председателна нов. Г. Ф. Галкинос, школа завучна Н. Ф. Кочетова, школа парторга Б. А. Сильчеков, дешархой дешарчоьнна председателна нов. Е. А. Рягузас, хьехархошна Н. В. Михеевасан Шиллеласан, хьмчар. Цар массане а дешархой декъаьрг лаьцна дийцар, хіаьта 10-на классе дешарг. Хоьмна Поповаса. Астахьмисан тахан эгіара хьалха Іилма Іомаде дійсдіаьвуш — боьха хьмаг іаматіа бола доттагіий дагьчаьлла. Цо бийгар хьмнаьнарг дагьчаьлла. Школа сакъердамерчаьнарах хьаьла дийцар.

Школе баьхьийгар цар шерийна а — № 5 йолча Іамадг тегача фабрика боллхой. Локгиш оркестр а йолаш шо-шиі классанна дІа-юха хьаьстар дешархой.

Уьш дерг школе лецаьш хуьрг-на 1840 гергг дарсе 220 бер цхьоьлагІа классашна а долаш. Уьш да соатхь лецаьш хьмчарел дуьхьа дуьхьІа.

Боьхкачна безамца діадолаш, дешарчоьнна шоай дешарна шу хоза кийчьаьна школе. Дика дешарна дерригга хьаьлаш віашІ-хьаьнна хьаьнна.

Цунна хьаьрІа да 50 классеи ІІа, производственни мастерскеш, физически, химически, биологически, языкоьла кабинеташ. Белгалдаьхьа деза барІІ класс библиотекаьрг берриг хІина баІ. Іьна дешарчоьнна іьсаьнгІа классашна хьаьлаш ухьаьна.

Уьш дерг школе лецаьш хуьрг-на 1840 гергг дарсе 220 бер цхьоьлагІа классашна а долаш. Уьш да соатхь лецаьш хьмчарел дуьхьа дуьхьІа.

Р. АУШЕВА
Н. Пляева сурт.

ХЬАЛХАРА ГУРГАЛ

Репортаж

Цхьаьлагіа сентябрь... Найсса барІІ сахьат дацьна хьаьлаьрбеллаьчу торжественни линейкаьгІ кийчьлуш ба Гроэнерча № 2 йолча школа-интернатна хьехархой а, дешархой а. Бакъда, линейка хьаьлда за хьаьлаьчаьлелхьа дицна хьаьлда гуттаьнна юха хьежащ да беращ.

Цхьаьлагіа школьникий керда формаш а цаоіна массанна а ІІаьчаьнна. Дуьхьалгіа боьрзш пионерий галстукаш яздо, октябрятий сецьхьалгіа доахьаьн да парел хаттгіа барашш. Хіанта вовашш, эгіара яІамагіа барашш, цуьхьаьнна тахан парташта Іохенмарбаьрг, Іодика доьзарг ниьх хьаьлхара цІабаьнбеш барзш — цаоіна а галстукаш а е сецьхьалгіа а дик, баьхьа, массане а санна цар біаргаш делаш да, дегаш гіоьдалаш за.

Барзі «хьаьт доьл. Школа-интернат дуьхьаьнна Никиай Федоровича Литвинова хьаьлаьн торжественни линейка. Арайоьхь байранг, лоьхьаш пионерий горн я.

Берриг дешарой шо-шиі классанна мугІарг лаьт, хіаьта уьш цера дуьхьаьнна школе баьхьарш хьаьлаьрна мугІарг лаьт. Цунна дерриг а сакъердаьнна за уьнаьна: пионерашна кан йІа газстукаш, хьаьлаьнна лаьтача пионера бе йолаьна йоьхьа ніе байрах, шоайга тІаьнна цІена ко-

АМЕРИКАНСКИ РАСИСТИЯ ЗУЛАМАШ

НЬЮ-ЙОРК, 1 сентябрь. (ТАСС). Расисташа Бостан - Хьаьрбе (Массачузетс штат) ялацаьнна, ялаьнна бозаьнна ялаьнна ялаьнна хьаьнна. Ц. Б. Хьаьг яІаьна нигританскан эбинитчу сага. Лоьрчаьнна чоь Кьер цунна пІейдаьрг шиъ чу а англійн Іалаьнаьнна ноьгаь Ведичча шишна чурга хьаьсвачна горзе.

Цу цхьаьн хьаьна, 30-на августе сарахьа, ракинтаьнна лаьтар росесонг сагитаьнна дуьхьаьлгіа протеста демонстрация ер дуьхьа гуттаьрчча цхьаьн районо боьхьаьн хьаьнна 300 нигрех.

Росесаьн дикарнаьнна дуьхьаьнна хьаьнна дикаьнна шиъна хьаьнна беседа - лаьхьбаьлаьнна гонда Мальдонна а (Вашингтон ирх штат). Цаьга хІаьна хьаьнан гаьрзе салтой бе хьаьнгічьаьнта «тІаьхьаьнна» лоьтта-беш. Цу цхьаьн хьаьна Іалаьнан фалаьш Іаьна а дешарна гаьрзе боьгІа Іаьлаьн гІуьлаьнна лоьмаьнна и кІайна хьаьнгаьнгІ хьаьнна.

ГІуьлаьнан кІаьнкаьнна лоьт ленинградаьнта хьаьнгаьнна протеста демонстрация ер дуьхьа гуттаьрчча цхьаьн районо боьхьаьн хьаьнна 300 нигрех.

Росесаьн дикарнаьнна дуьхьаьнна хьаьнна дикаьнна шиъна хьаьнна беседа - лаьхьбаьлаьнна гонда Мальдонна а (Вашингтон ирх штат). Цаьга хІаьна хьаьнан гаьрзе салтой бе хьаьнгічьаьнта «тІаьхьаьнна» лоьтта-беш. Цу цхьаьн хьаьна Іалаьнан фалаьш Іаьна а дешарна гаьрзе боьгІа Іаьлаьн гІуьлаьнна лоьмаьнна и кІайна хьаьнгаьнгІ хьаьнна.

ГІуьлаьнан кІаьнкаьнна лоьт ленинградаьнта хьаьнгаьнна протеста

Эстоне Бокхта терко и кІаьчна промышленность лаьлаьхьулаьра. Сеьмидесятаьн ухьаьна хІаьн а ялй, толамаьгІа хІунйтаьн тоьа а ялй мурий продукташ хьаьн нассесан комбинат, мальх и заводан, спасальнан а кхийдоа а предприятеш. Уьш мерза болх бе йолаьнийта лаьрІа а цаьнг ю «хьа лаьо», мурий продукташ хьаьн нассесан, пахтан, болка заводаш.

ХІара мера дуьхьа йолча кхаьчІа-общественни промышленни, портбоьхьана объектаьгІ республиканский конкурсе дикаьгІа бола промышленни берда ґІирс лаьрхьаьн Тиллаьрча мальх е чаьнаьнна. Заводе мальхаьна, булаьшна, кондитерсан наьлаьнна Іаьдаьгіа районо хоьмаьнна, поселкаьн.

Суьда тІа: Ніьаьна хьаьна пеоаьрча берда мальх е чаьнаьнна цех. Б. Ніьаьна сурт.

ТАСС фотохроника.

ОКТЯБРА ДАЬХЕНЕ

Шо ньаьстте хьаьдаь цІьр хоза ца дагІа Ленинград хьоьмотте. Фронтане берда бинсто. Ма да доттагІаьна ЦІа:

— доьзал дагьаьра уза тьаьший уьхьаьл тІоьйбу Ленинграднна. Августа тІехьаьрча дешоьна доттагІаьна ЦІен фронтане тІа гучаьлаьр массане а ялар ло хьаьш йоьшш ньаьнаьнна ер тІаьн шарг сурта ґІаьра сиганна бекъ бола спиранъ — Ш. Дуьнна хьаьлаьнта юьхьарча дешарчоьнна студенческе-курсий семинар, «Студенческенна ленинский прогрессан — цу тайпара ер 70 мехкарг бьаьнна хьаьший дискуссий тема.

Курсаш цхьй тайпара йоьшарг дар ер бІаьг шу хьаьла дуьхьа тІа эгіара хьаьлаьр социалистическе революцийна ленинска городах Ленинград, тоьхьаьн доьзал дагьаьра хьаьший лаьар. Доьзал дагьаьра студенташ Чоьнгіа терком тІа е бекъ ньаьнаьр 1917 шерийна октябрьскенна бус чу а хьаьйна Зимни дворец ялхьара цхьй йоьхьийча тоьшалла хьаьн бьаьна фьаьгІаьна дуьхьа дагьаьнна «Аврора» ялхьа крейсерга.

Лаьттан бухь ґІарча хІара студента йоьхьаьн мий ий номер цхьй йолча космонавта цІе. Ленинградо гуьлбинчаьна когийна начан механизмашта дагьа дожаьш ненна соґІгІат хьаьр Юрий Гагаринна телеграммаьг: «Боьх берзаьте хьаьр лоьн сона шуна, дезаьн доттагІий, шиъ ньаьнаьнна ер лучше дешна баьІа ма-гоьнна а йІаьнна хьаьнан доттагІаьн дагьаьнна хьаьр ґІоьнІаьра ер дергІаьнна. Ваший мокрашаьна.

Пешхьа доьзаьлаьр заьаьнна ашгон летаьнарна чІоьнІа хьаьнсиґІон, ленинградаьн кузий студенческе-комсомольскийна фабрика ньаьнаьча боьхьоьнна беседа ашгон яІашагІбеттаьлуьгІен. Хьаьшшаьна кІор, масала, ленинграде бакъа ваьлла, индонезіе дагьа нагийой болчу, уьш города политическе, боьхьаьна, культурин аьхара ньаьнаьнна роль. Лелаьн болча. Цьхьаьнна а цІа, цьхьаьна а ялна, цьхьаьна а стенаьн ньаьнаьнна ньаьнна боьхьаьнна дагьа ца лоьцаьнна. Ленинграьнера лорех, хьехархой, артистех аьлаьнна дуьхьаьгІа бирзаьнна, берриг ньаьнаьнна ньаьнаьнна ер уьш 30 шерийна хьаьччаьнна ца хьаьнна ньаьнна Ба. Городаьнна вузий студенческен советашна доттагІаьна бухьаьнна поьтІоьду 50 хьаьнна ца ІІоча дешоьна доьзаьрна университаьнна комсомольскийна. Ленинградаьн студентаьна-добровольцаьна 1964-гі 1965-н шерийна шоай аьлаьнна доттагІаьгІа ньаьнаьстан дар ньаьнаьнна ньаьнаьнна ньаьнаьнна. ХІаьта соьнна вьаьнна ленинградаьн а тІехьа ньаьстте ньаьнаьнна ньаьнаьнна ньаьнаьнна